AMENDEERING VAN BEGROOTINGSONTWERPEN

DOOR

PH. A. SAMSON

Ondervoorzitter van de Staten van Suriname

In het Septembernummer van de een en twintigste jaargang van dit tijdschrift publiceerde prof. Mr. Dr. J. H. W. Verzijl een belangwekkende bijdrage over dit onderwerp. Aanleiding tot deze publicatie was de in de Staten van Curaçao bij de behandeling van suppletoire begrootingsontwerpen ter sprake gekomen bevoegdheid van het college omtrent den omvang van het recht om een begrootingsontwerp bij amendement te wijzigen.

Op het onderwerp zelf, dat van zoo uiterst deskundige zijde is belicht, zal ik niet ingaan, al wil ik er dadelijk bijvoegen, dat ik van het gevoelen van den schrijver, dat geen enkele regel of beginsel van het staatsrecht zich verzet tegen verhooging van eene door de Regeering voorgestelde begrooting bij amendement der volksvertegenwoordiging, met genoegen heb kennisgenomen. Waar het artikel is geschreven naar aanleiding van een in Curaçao plaats gehad hebbend debat, en nu in een noot ook de Nederlandsch-Indische praktijk is ter sprake gebracht, lijkt het mij niet onaardig er op te wijzen, dat zich een gelijke kwestie als de behandelde in 1907 in de Koloniale Staten van Suriname heeft voorgedaan en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal besproken is.

In de vergadering van de Koloniale Staten van 4 Mei 1906 verdedigde de heer Fabriek een amendement om het onderartikel 68 te verhoogen met / 6150, teneinde een inrichting voor middelbaar onderwijs in het leven te roepen ¹⁾. Nadat de Inspecteur voor het Onderwijs, dr. H. D. Benjamins, het amendement had bestreden, nam de procureur-generaal Mr. Hofstede Crull het woord om, gelijk hij zeide, een opmerking van zuiver staatsrech-

---

¹⁾ De bedoeling was om de drie hoogste klassen der Hendrikschool om te zetten in een H.B.S.

telijken aard te maken, teneinde uit een te zetten welk standpunt het Bestuur ten aanzien van amendementen, als door den heer Fabriek ingediend, innam. Deze Gedelegeerde stelde voorop, dat de medewerking, die de Staten verleenen bij vaststelling van de begrooting, niet anders is dan het verrichten van een daad van uitvoering, en al wordt — zoo betoogde hij — de begrooting in den vorm eener verordening gegoten en is dus de vaststelling daarvan formeel het vaststellen eener verordening en dus een daad van wetgeving, in het karakter van die handeling kan dit geen verandering brengen. Spreker betoogde, dat het uitvoerend gezag diende te bepalen welke uitgaven behoorden te worden gedaan en dit gezag alleen het geheel der uitgaven kan overzien en de noodzakelijkheid daarvan beoordeelen, en de Staten de perken hunner bevoegdheid zouden overschrijden, indien zij het amendement zouden aannemen.

Met een beroep op art. 109 van het Regeeringsreglement, waarin staat dat de Koloniale huishoudelijke begrooting *door den Gouverneur* wordt ontworpen, betoogde de Gedelegeerde, dat hiermee is uitgemaakt, dat het recht van initiatief t.a.v. de begrooting uitsluitend bij den gouverneur berust en het onvermijdelijk gevolg daarvan is, dat ook het recht om bij amendement een post te verhoogen of nieuwe posten op de begrooting te brengen aan de Koloniale staten niet kan toekomen. Het Bestuur kan niet genoodzaakt worden een hoogere uitgaaf te doen, dan het noodig acht; bij de begrooting zijn eenvoudig de grenzen aangegeven der uitgaven van het Bestuur; plicht om de begrootingsverordening uit te voeren bestaat er niet en de Staten konden dus een uitdrukkelijke opdracht aan het Bestuur om een uitgaaf te doen nooit door amendement bereiken. De spreker betoogde nog, dat de door hem voorgedragen leer geen nieuwe was en gehuldigd werd door iederen staatrechtleeraar van antirevolutionair tot liberaal, van Lohman tot Buys, en dat ook in Engeland, de bakermat van het parlementaire stelsel, nimmer een lid een budgetverhooging mag voorstellen. Ten slotte ried spreker aan, de zaak door een motie onder den aandacht van het Bestuur te brengen of gebruik te maken van het recht van initiatief.

Op de door den procureur-generaal gevoerde beschouwing ging alleen het statenlid D. Coutinho, praktizijn bij het Hof van Justitie in Suriname, in. Deze noemde de theorie, waarbij de Vertegenwoordiging geen bevoegdheid had op de begrooting nieuwe posten te brengen of de begrootingsposten te verhoogen een afgezaagde theorie, die sedert menschenheugenis door de

praktijk in den steek was gelaten, en wees er op, dat niet alleen bij de Surinaamsche maar ook bij de staatsbegrooting het tegendeel kan worden gezien van hetgeen de gedelegeerde beweerde. Door de Kamerleden worden voortdurend nieuwe posten op de begrooting gebracht en de daarop voorkomende verhoogd; de Kamer geeft daaraan hare sanctie, zonder dat het ooit iemand in de gedachten kwam, dat dit onwettig zou zijn. Dit statenlid meende, dat de stelling, dat een begrootingspost niet anders dan een crediet is, zoodat door het brengen van een nieuwen post op de begrooting de Vertegenwoordiging de Uitvoerende macht niet kan dwingen daarvan gebruik te maken, den gedelegeerde parten heeft gespeeld, en betwistte, dat het aannemen van een motie of het indienen van een initiatief-voorstel in deze de aangewezen weg zou zijn.

Tenslotte werd na een toezegging van de Inspecteur van het onderwijs, dat de bestaande Hendrikschool zou worden uitgebreid, de motie ingetrokken.

Het spreekt vanzelf, dat bij de behandeling van de definitieve begrooting in de Tweede kamer de gevoerde debatten niet aan de aandacht ontsnapten. In het Voorloopig verslag van de Tweede kamer werd aangeteekend, dat sommige leden met bevreemding kennis hadden genomen van de rede van den procureur-generaal in de vergadering der Koloniale staten op 4 Mei 1906, waarin het recht dier Staten om bij amendement een post op die begrooting te verhoogen of nieuwe posten op de begrooting te brengen werd ontkend. In zijn Memorie van antwoord ging de minister van Kolonien Mr. D. Fock niet op de zaak in, doch verklaarde, dat, nu het amendement was ingetrokken, de theoretische zijde van het door het Bestuur in deze ingenomen standpunt onbesproken kon blijven.

Toen bij de openbare behandeling der begrooting de heer Van Kol op deze kwestie terugkwam, antwoordde de minister te kunnen daarlaten in hoever de meening van den procureur-generaal al of niet juist was, maar wees naar aanleiding van het feit, dat de heer Van Kol die meening ongerijmd vond, er op, dat de heeren, De Savornin Lohman en prof. Buys, een gelijke meening hebben verkondigd. De Minister eindigde met te zeggen „Ik zeg nu niet, dat ik het daarmee eens ben, maar de afgevaardigde ziet dan toch, dat de procureur-generaal bij zijn meening zich op goede autoriteiten kan beroepen”.

Tot zoover over de kwestie in 1907.

Bij de behandeling van de begrooting 1915 werd naar aan-

leiding van een aan de bezitters van een staatsdiploma voor stuurlieden en machinisten der Koloniale vaartuigen toegekende toelage van f 300.— op de kwestie terug gekomen, doch de toen gehouden debatten betroffen meer de vraag van het recht van het Bestuur om een toegestaan crediet al of niet te gebruiken ¹⁾).

Sedert dien zijn in Suriname nimmer staatsrechtelijke bedenkingen geopperd tegen de hanteering van het recht van amendement bij begrootingsontwerpen ²⁾ en wordt — met de restricties in het artikel van prof. Verzijl vermeld — aangenomen, dat de verhooging van de ontworpen begrooting door de Staten staatsrechtelijk wel toelaatbaar is.

Paramaribo, 4 November 1939.

---

¹⁾ Deze kwestie is uitgebreid behandeld in het nieuwsblad *De West* van 18 Mei 1915 onder het hoofd „De praktijk van het begrootingsrecht”.

²⁾ Over den omvang van dit recht is in de vergadering van de Staten van 14 November 1934 een debat gevoerd tusschen het statenlid Ph. Samson eenerzijds en de heer Biswamitre en Mr. Blom, administrateur van financiën, anderszijds.